

**BRUSSELS  
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

GEWONE ZITTING 2013-2014

2 APRIL 2014

**VOORSTEL VAN RESOLUTIE**

**betreffende de verbetering van de  
toegankelijkheid van het openbaar vervoer voor  
personen met beperkte mobiliteit en met een  
handicap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest**

**VERSLAG**

uitgebracht namens de Commissie  
voor de Infrastructuur, belast met Openbare  
Werken en Verkeerswezen

door de heer Hervé DOYEN (F)

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen :

*Vaste leden* : de heren Philippe Close, Jamal Ikazban, Aziz Albishari, mev. Céline Delforge, mev. Anne-Charlotte d'Ursel, de heer Gaëtan Van Goidsenhoven, mev. Béatrice Fraiteur, mev. Cécile Jodogne, de heer Hervé Doyen, mev. Carla Dejonghe, de heer Jef Van Damme, mev. Brigitte De Pauw.

*Plaatsvervangers* : de heren Mohamed Ouriaghli, Serge de Patoul, mev. Annemie Maes.

*Andere leden* : de heer Mohamed Azzouzi, mev. Dominique Braeckman, mev. Danielle Caron, mev. Gisèle Mandaila, de heren Ahmed Mouhssin, Charles Picqué, Philippe Pivin, Joël Riguelle.

*Zie* :

**Stuk van het Parlement :**

A-458/1 – 2012/2013 : Voorstel van resolutie.

**PARLEMENT DE LA RÉGION  
DE BRUXELLES-CAPITALE**

SESSION ORDINAIRE 2013-2014

2 AVRIL 2014

**PROPOSITION DE RESOLUTION**

**relative à l'amélioration de l'accessibilité des  
transports publics aux personnes à mobilité  
réduite et en situation de handicap en  
Région de Bruxelles-Capitale**

**RAPPORT**

fait au nom de la Commission  
de l'Infrastructure, chargée des travaux  
publics et des communications

par M. Hervé DOYEN (F)

Ont participé aux travaux de la commission :

*Membres effectifs* : MM. Philippe Close, Jamal Ikazban, Aziz Albishari, Mmes Céline Delforge, Anne-Charlotte d'Ursel, M. Gaëtan Van Goidsenhoven, Mmes Béatrice Fraiteur, Cécile Jodogne, M. Hervé Doyen, Mme Carla Dejonghe, M. Jef Van Damme, Mme Brigitte De Pauw.

*Membres suppléants* : MM. Mohamed Ouriaghli, Serge de Patoul, Mme Annemie Maes.

*Autres membres* : M. Mohamed Azzouzi, Mmes Dominique Braeckman, Danielle Caron, Gisèle Mandaila, MM. Ahmed Mouhssin, Charles Picqué, Philippe Pivin, Joël Riguelle.

*Voir* :

**Document du Parlement :**

A-458/1 – 2012/2013 : Proposition de résolution.

## I. Inleidende uiteenzetting van de mede-indieners van het voorstel van resolutie

Het verheugt mevrouw Dominique Braeckman dit voorstel van ordonnantie te kunnen voorstellen, dat het principe onderschrijft van de inschakeling van de personen met een handicap, meer specifiek voor alles wat betrekking heeft op hun recht op mobiliteit. Uiteraard is het de bedoeling te streven naar optimale toegankelijkheid van het openbaar vervoer, rekening houdend met alle handicaps (motorische, mentale, sensorische). Daarvoor staan wij achter de algemene beleidsverklaring die de doelstellingen bepaalt voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Op Brussels niveau houden de leidinggevenden van de MIVB rekening met die doelstellingen, maar wegens in het verleden opgelopen achterstand, zijn de omstandigheden voor de verplaatsing van personen met een handicap of met verminderde mobiliteit nog niet geheel bevredigend, ondanks de grote vooruitgang sedert een tiental jaren: toegankelijker metrostations en een systeem voor de begeleiding door personeel in de stations. Ook verscheidene buslijnen zijn gedeeltelijk toegankelijk voor personen in een rolstoel.

Zoals blijkt uit een recente uitgave van het interfederaal centrum voor gelijkheid van kansen, blijven er evenwel problemen die heel vaak te maken hebben met de afstand tussen het perron en het voertuig en de reservatie voor een begeleider of voor een aangepaste minibus, die niet soepel genoeg verloopt.

We moeten dus verder gaan en komen tot volledig toegankelijke systemen, zoals het geval is in vele hoofdsteden of grootsteden in het buitenland. Er worden aan de regering 9 verzoeken gedaan, onder andere:

1. het huidige beleid voor de aankoop van rollend materieel voortzetten, rekening houdend met een bestek dat uitgewerkt werd in overleg met de gespecialiseerde afdeling "Personen met beperkte mobiliteit" van de Gewestelijke Commissie voor Mobiliteit;
2. streven naar de toegankelijkheid van alle lijnen;
3. de opleidingen inzake opvang van de PBM's uitbreiden;
4. het reservatiesysteem voor bijstand aan de PBM's soepeler en actiever maken;
5. de minibusvervoerdienst uitbreiden en goed afstemmen op de aangepaste taxi's;
6. gebruikmaken van de Europese ervaringen door de kennis te delen en het ontstaan van netwerken voor samenwerking en uitwisseling aan te moedigen om via praktische, innoverende en aangepaste oplossingen tegemoet te komen aan de problemen met de toegankelijkheid van het openbaar vervoer;
7. de leesbaarheid van de informatie verbeteren.

## I. Exposé introductif des coauteurs de la proposition de résolution

Mme Dominique Braeckman est heureuse de présenter cette proposition de résolution qui s'inscrit dans le principe d'inclusion des personnes en situation de handicap, et ce plus spécifiquement dans ce qui touche leur droit à la mobilité. Le but est évidemment de viser une accessibilité optimale aux transports collectifs en tenant compte de tous les handicaps (moteurs, mentaux, sensoriels). Nous rejoignons en cela la déclaration de politique générale fixant les objectifs de la législature pour la Région de Bruxelles-Capitale. Au niveau bruxellois, les responsables de la STIB tiennent compte de ces objectifs, mais à cause des retards hérités du passé, les conditions de déplacement des personnes handicapées ou à mobilité réduite ne sont pas encore entièrement satisfaisantes, malgré des avancées importantes accomplies depuis une dizaine d'années : le nombre de stations de métro accessibles aux personnes à mobilité réduite a augmenté, un système d'accompagnement par des agents de station est également disponible, plusieurs lignes de bus sont partiellement accessibles aux personnes circulant en fauteuil roulant.

Mais comme en témoigne une sortie récente du centre interfédéral pour l'égalité des chances, il reste des problèmes liés très souvent à la lacune entre le quai et le véhicule et à des processus de réservation, soit d'un accompagnateur soit d'un minibus adapté, qui manquent de souplesse.

Il faut donc aller plus loin et arriver à des systèmes complètement accessibles comme c'est le cas dans de nombreuses capitales ou grandes villes étrangères. Plus précisément, il y a 9 demandes au gouvernement, parmi lesquelles :

1. Poursuivre la politique actuelle d'achat de matériel roulant équipé en tenant compte d'un cahier des charges élaboré en concertation avec la section spécialisée « Personnes à mobilité réduite » de la Commission Régionale de la Mobilité
2. Tendre à rendre l'ensemble des lignes accessibles ;
3. Etendre les formations concernant l'accueil des PMR ;
4. Améliorer le système de réservation de l'assistance PMR pour le rendre plus souple et actif ;
5. Enrichir le service minibus de transport et bien l'articuler avec les taxis adaptés ;
6. Tirer parti des expériences européennes en mutualisant les connaissances et en favorisant l'émergence de réseaux de coopération et d'échanges afin de répondre, par des solutions pratiques, novatrices et adaptées, aux problèmes d'accessibilité des transports publics;
7. Améliorer la lisibilité de l'information.

Tot slot herinnert de volksvertegenwoordigster eraan dat al die aanpassingen niet enkel goed zijn voor personen met een handicap en personen met beperkte mobiliteit – een zeer groot deel van de bevolking – maar ook voor gezonde personen als wij, die niet noodzakelijk altijd gezond blijven.

De heer Joël Riguelle herinnert eraan dat in Europa 16% van bevolking die de leeftijd heeft om te werken, een of andere handicap heeft. Het tewerkstellingspercentage voor personen met een handicap bedraagt 50%, tegenover 69% voor de personen zonder handicap. De toegankelijkheid van het openbaar vervoer is dus essentieel om ook toegang te hebben tot de arbeidsmarkt.

Tot nu toe werden handicaps al te lang “medisch” benaderd, terwijl het nodig is meer en meer in de richting te gaan van een sociaal model, of het paradigma zelfs om te keren door uit te gaan van het principe van de universele toegankelijkheid: de sociale benadering impliceert immers dat de omgeving een handicap vormt en niet de persoon die een handicap heeft.

Op internationaal vlak heeft Europa een actieplan uitgewerkt voor de personen met een handicap, waarvan toegankelijkheid één van de drie hoofdlijnen vormt. Onlangs heeft België een veroordeling opgelopen wat betreft het VN-Verdrag wegens ons gebrek aan actie op dit vlak.

De toegankelijkheid van het openbaar vervoer is dus een belangrijk element. Iedereen die, zoals sommige parlementsleden, praktische ervaring heeft gehad met het nemen van het openbaar vervoer in een rolstoel, zal zeer snel beseffen hoe moeilijk of zelfs onmogelijk het is voor een aantal personen met een handicap om zich te verplaatsen.

Alles samen genomen, vindt de volksvertegenwoordiger dat een totale toegankelijkheid vereist is, als essentiële voorwaarde voor sociale inschakeling en gelijke deelname. Hij koestert de hoop dat de volgende meerderheid dat snel ten uitvoer zal kunnen leggen.

## II. Algemene bespreking

De heer Gaëtan Van Goidsenhoven veronderstelt dat, indien deze resolutie was ingediend door de oppositie, de meerderheid zou geantwoord hebben dat de regering veel vooruitgang heeft geboekt ter zake en dat de verzoeken bijgevolg nutteloos zijn. Jammer genoeg zijn de verzoeken die in dit voorstel van ordonnantie worden verwoord nog altijd actueel. Moeten wij de leden van de meerderheid bedanken omdat zij erkennen gefaald te hebben op het einde van deze zittingsperiode, of is er eerder reden tot ongerustheid over het feit dat de meerderheid de aflopende zittingsperiode niet heeft aangewend om die verzoeken in te willigen?

De tekortkomingen op het vlak van toegankelijkheid voor de PBM's en de personen met een handicap die in deze

Pour terminer, la députée rappelle que tous ces aménagements, non seulement touchent une population handicapée et à mobilité réduite qui représente une part très importante de la population, mais bénéficient aussi à toutes les personnes valides que nous sommes et que nous ne serons pas nécessairement toujours.

M. Joël Riguelle rappelle en effet que 16 % de la population en âge de travailler en Europe est considérée comme porteuse de handicap. Le taux d'emploi pour les personnes handicapées est de 50 % contre 68 % pour les personnes non porteuses d'un handicap. L'accessibilité des transports en commun est donc essentielle pour pouvoir également accéder à un poste de travail.

Jusqu'à nos jours, l'approche du handicap a été trop longtemps « médicale » alors qu'il faut évoluer de plus en plus vers un modèle *social* du handicap, voire vers le renversement du paradigme en partant du principe d'accessibilité universelle : en effet, l'approche sociale implique que c'est l'environnement qui est handicapant et pas la personne qui souffre d'un handicap.

Sur le plan international, l'Europe a développé un plan d'action en faveur des personnes handicapées, dont l'accessibilité est un des trois axes. Récemment, la Belgique a été condamnée au regard de la convention des Nations Unies pour notre inactivité dans le domaine.

L'accessibilité aux transports en commun est donc un élément important. Tout qui, comme certains parlementaires, ont fait l'expérience pratique d'emprunter les transports en commun en chaise roulante, se rendra très vite compte de la difficulté énorme, voire de l'impossibilité de se déplacer pour un certain nombre de personnes handicapées.

Pour résumer, le député estime qu'il faut une totale accessibilité, condition essentielle pour l'accomplissement de l'inclusion sociale et de l'égalité de participation. Son espoir est qu'une prochaine majorité puisse mettre cela en oeuvre rapidement.

## II. Discussion générale

M. Gaëtan Van Goidsenhoven suppose que si cette résolution avait été déposée par l'opposition, la majorité lui aurait répliqué que le gouvernement a bien avancé en la matière et que ses demandes sont par conséquent sans objet. Les demandes formulées dans la présente proposition de résolution sont hélas toujours d'actualité. Doit-on remercier les membres de la majorité de reconnaître son échec en cette fin de législature ou doit-on plutôt s'inquiéter du fait que la majorité n'ait pas mis à profit la législature qui s'achève pour mettre en oeuvre ces demandes?

Les manquements en matière d'accessibilité des PMR et personnes en situation de handicap soulignés par la présente

resolutie worden benadrukt, zijn al belicht door de MR sedert het begin van de zittingsperiode. In het prille begin ervan richtte de heer Vincent De Wolf een interpellatie tot minister Grouwels, waarin uitvoerig werd beschreven wat al dan niet bestaat ter zake. De MR wees er bijvoorbeeld op dat nog veel moet worden gedaan voor personen in een rolstoel en voor ouders met een kindwagen. Het probleem met de metrostellen blijft bestaan, omdat er verschillende modellen bestaan, met elk een verschillende hoogte ten opzichte van de perrons. De automaten voor vervoerbewijzen zijn niet aangepast als de loketten gesloten zijn. Hoewel de bussen thans beschikken over een verlaagde vloer, de nieuwe zelfs over een helling die ze toegankelijk maakt voor een rolstoel, hebben die personen nog altijd hulp nodig om in de bus te geraken. De vervoerdienst op verzoek voor personen met een handicap volstaat geheel niet voor de noden van de PBM's in het gehele Gewest. Tot slot werd het systeem van de gesproken aankondigingen niet uitgebreid tot alle stations en worden in de meeste stations de wachttijden nog altijd enkel aangekondigd op lichtborden, die onleesbaar zijn voor slechtzienden of blinden.

Thans kan men enkel dezelfde vaststellingen doen als vroeger en de verloren tijd betreuren. Niettemin zal de MR de resolutie goedkeuren, want daarin worden zeer nuttige zaken bevestigd. Wat de concrete en materiële verwezenlijkingen van de regering betreft, mag gezegd worden dat er reden is tot ontevredenheid: de verenigingen voor personen met een handicap bevestigen dat.

Mevrouw Brigitte De Pauw denkt dat belangrijk is op te merken dat de nieuwe beheersovereenkomst tussen de MIVB en de Brusselse regering zéér veel aandacht besteedt aan de verbetering van de toegankelijkheid op het openbaar vervoer voor personen met een beperkte mobiliteit en met een handicap. In de beheersovereenkomst zijn duidelijke doelstellingen met een planning opgenomen die onze metrostations, tramhaltes en zo meer stap voor stap moeten aanpassen, dit is echter een werk van lange adem en een zeer dure zaak. Maar voor de CD&V-fractie blijft het prioritair en broodnodig. Zo wordt de MIVB bijvoorbeeld geëvalueerd op haar toegankelijkheid met een sterk uitgebouwd puntensysteem en wordt ze hier ook financieel op afgerekend. Ook voorziet de MIVB een begeleider op aanvraag, die personen met een beperkte mobiliteit kan helpen bij bijvoorbeeld het in- of afstappen van een metro, tram of bus. Ook bij de aankoop van nieuw rollend materieel staan personen met een handicap steeds meer centraal bij de keuze van tram, bus of metrostellen.

De CD&V-fractie juicht toe dat men steeds meer aandacht besteedt aan een inclusief openbaar vervoer gericht op het vervoeren van ALLE Brusselaars.

Wat de tekst zelf van de resolutie betreft, wil de spreekster enkele opmerkingen maken. Bij punt 2 is het belangrijk dat de aanpassingen gebeuren in overleg met alle actoren: een tram- of bushalte kan bijvoorbeeld aangepast zijn aan personen met een beperkte mobiliteit, maar 200 m verder kunnen zij dan weer niet oversteken, omdat de stoep niet is

résolution ont été mis en évidence par le MR dès le début de cette législature. En effet en tout début de législature, M. Vincent De Wolf adressait à la ministre Grouwels une interpellation qui reprenait le détail de ce qui existe et de ce qui n'existe pas en la matière. Le MR faisait notamment remarquer qu'il reste beaucoup à faire pour les personnes en chaise roulante et pour les parents avec poussette. Le problème des rames persiste puisqu'il en existe différents modèles, et donc autant de hauteurs différentes par rapport aux quais. Les distributeurs automatiques de titres de transport sont inadaptés lorsque les guichets sont fermés. Si les bus disposent aujourd'hui d'un plancher surbaissé et si les nouveaux bus disposent d'une rampe qui les rendent accessibles en chaise roulante, ces personnes restent tout de même dépendantes lorsqu'elles doivent monter dans le bus. Le service de transport à la demande pour personnes handicapées est tout à fait insuffisant pour couvrir les besoins des PMR de l'ensemble de la Région. Enfin, le système d'annonces vocales n'est pas étendu à l'ensemble des stations, dans la plupart desquelles les temps d'attente sont toujours annoncés uniquement par des voyants lumineux, illisibles pour les malvoyants ou les aveugles.

Aujourd'hui force est de constater que les constats posés restent les mêmes et on ne peut que regretter le temps perdu. Néanmoins, le groupe MR votera en faveur de la résolution, parce qu'elle affirme des choses fort utiles. Mais sur le bilan concret et matériel du gouvernement, on peut dire qu'il y a de quoi rester insatisfait: les associations de personnes handicapées en attestent.

Mme Brigitte De Pauw pense qu'il est important de souligner que le nouveau contrat de gestion conclu entre la STIB et le gouvernement bruxellois accorde une très grande attention à l'amélioration de l'accessibilité des transports publics aux personnes à mobilité réduite et en situation de handicap. Le contrat de gestion comporte des objectifs clairs et planifiés en vue d'adapter progressivement nos stations de métro, arrêts de tram, etc. C'est toutefois un travail de longue haleine et une entreprise très onéreuse. Mais cela reste une priorité et une nécessité pour le groupe CD&V. Ainsi, la STIB est notamment évaluée sur son accessibilité au moyen d'un système de points très élaboré et elle a également à en répondre financièrement. La STIB propose également un accompagnateur sur demande, qui peut aider les personnes à mobilité réduite à monter ou descendre du métro, du tram ou du bus, par exemple. Lors de l'achat de nouveau matériel roulant aussi, on tient de plus en plus compte des personnes handicapées dans le choix du tram, du bus ou de la rame de métro.

Le groupe CD&V se félicite qu'on porte une attention sans cesse croissante à des transports publics inclusifs axés sur le transport de TOUS les Bruxellois.

Concernant le texte même de la résolution, l'oratrice souhaite faire quelques remarques. Au point 2, il est important que les adaptations soient réalisées en concertation avec tous les acteurs: un arrêt de tram ou de bus peut, par exemple, être adapté aux personnes à mobilité réduite, alors que 200 m plus loin, elles sont dans l'incapacité de traverser

aangepast. Het is belangrijk dat men hier de hele mobiliteitsketen projectmatig bij betrokken wordt. Dan alleen zal het openbaar vervoer inclusief zijn.

Recente respect-campagnes van de MIVB kunnen bijdragen om de reizigers te sensibiliseren voor het helpen van ouderen, mensen met een beperking, enz. om het openbaar vervoer te gebruiken. We mogen niet vergeten dat het een taak van ons allen is en niet alleen van het personeel van de MIVB.

Nog een opmerking over punt 6 van de resolutie : voor de CD&V-fractie is het belangrijk dat er een constructieve evaluatie komt van het vervoersysteem met de minibuses voor mensen met een handicap. We moeten streven naar een efficiënt vervoersysteem dat realistische doelstellingen kan voorstellen en deze ook behalen. Het kan soms zijn dat het inschakelen van een al dan niet collectieve taxidienst veel efficiënter is en een betere dienstverlening kan aanbieden dan dat de MIVB deze rit voor haar rekening neemt. Dit kan via een geïntegreerd platform waarbij MIVB centraal de aanvragen monitort en de planning en reservatie voor haar rekening neemt en dispatcht.

Mevrouw Béatrice Fraiteur meent dat niemand gekant kan zijn tegen de verbetering van de toegankelijkheid van het openbaar vervoer voor de personen met beperkte mobiliteit. Daarom zal haar fractie het voorstel goedkeuren. Maar zij vindt de werkwijze van de meerderheid bevreemdend. Twee weken voor het einde van de zittingsperiode vraagt zij aan de uittreedende regering, die binnen twee maanden vervangen wordt, om iets te doen om de MIVB-installaties toegankelijker te maken voor de personen met beperkte mobiliteit. Waarom heeft men zolang getreuzeld met de bespreking van dit voorstel? Als het de bedoeling was om aan de volgende regering te vragen om de toegankelijkheid voor de PBM's te verbeteren, had men volgens de spreekster tenminste dit voorstel ter ondertekening kunnen voorleggen aan de andere fracties. Anders heeft het geen zin.

De heer Serge de Patoul herinnert eraan dat de FDF-fractie voorstander is van dit soort bepalingen. Elke persoon met een handicap moet in de maatschappij opgenomen worden. Maar waarom heeft men dan alleen maar een resolutie opgesteld? Het parlementslid meent dat een resolutie op het vlak van wetgeving een zwaktebod is. De spreker is het eens met de MR, die vaststelt dat het triest is om zo laat met deze tekst op de proppen te komen: het is een soort kaakslag voor de regering.

De FDF-fractie zal dit voorstel goedkeuren om het onder de neus van de volgende regering te kunnen wrijven . Maar men kan zich niet van de indruk ontdoen dat deze tekst ook moet dienen als goedkope verkiezingspropaganda. Het parlementslid betreurt dat, wanneer er een voorstel van ordonnantie is over de inschakeling van de personen met een handicap op de arbeidsmarkt, de meerderheid in een andere commissie tegen gestemd heeft.

Mevrouw Dominique Braeckman zegt dat haar initiatief vooral voortgekomen is uit haar contacten met de sector van

la rue parce que le trottoir n'est pas adapté. Il est important d'associer toute la chaîne de la mobilité à chaque projet. C'est alors seulement que les transports publics seront inclusifs.

Les récentes campagnes de la STIB en faveur du respect peuvent contribuer à convaincre les voyageurs à aider les personnes âgées, les personnes en situation de handicap, etc. à utiliser les transports publics. Nous ne devons pas oublier que cette tâche nous incombe à tous, et pas seulement au personnel de la STIB.

Encore une remarque sur le point 6 de la résolution : pour le groupe CD&V, il est important de mettre en place une évaluation constructive du système de transport par minibus pour les personnes handicapées. Nous devons nous efforcer de mettre en place un système de transport efficace à même de fixer des objectifs réalistes et aussi de les atteindre. Il peut arriver que faire appel à un service de taxis, collectifs ou pas, soit nettement plus efficace et puisse offrir un meilleur service que de confier ce trajet à la STIB. C'est possible grâce à une plate-forme intégrée où la STIB centralise les demandes, assure le planning et la réservation, et se charge du dispatching.

Mme Béatrice Fraiteur estime que personne ne peut être contre l'amélioration de l'accessibilité des transports publics aux personnes à mobilité réduite. C'est la raison pour laquelle son groupe votera favorablement. Mais elle juge curieuse la démarche de la majorité qui consiste, à quinze jours de la fin de la législature, à venir demander au gouvernement sortant, qui sera remplacé dans deux mois, de faire quelque chose pour rendre accessibles les installations de la STIB aux personnes à mobilité réduite. Pourquoi a-t-on tant tardé à examiner cette proposition ? Si c'est pour demander au prochain gouvernement d'accroître l'accessibilité aux PMR, l'oratrice pense qu'on aurait pu au moins proposer cette proposition à la cosignature des autres groupes. Sinon cela n'a pas de sens.

M. Serge de Patoul rappelle que le FDF est favorable à ce type de disposition. Il faut que toute personne qui a un handicap puisse être intégrée dans la société. Mais pourquoi, dans ce cas, n'avoir rédigé qu'une résolution ? Le député estime qu'une résolution, c'est la législation du pauvre. L'intervenant rejoint les propos du MR en constatant qu'il est navrant d'arriver si tard avec ce texte : c'est une sorte de désaveu pour le gouvernement.

Le groupe FDF votera en faveur de cette proposition, car on pourra ainsi la brandir sous les yeux du prochain gouvernement. Mais on ne peut s'empêcher de penser que ce texte a une coloration de programme électoral à bon marché. Le député regrette que lorsqu'il y a une proposition d'ordonnance concernant l'inclusion des personnes handicapées dans le secteur du travail, dans une autre commission, la majorité ait voté contre.

Mme Dominique Braeckman explique que la démarche qui est la sienne résulte surtout de son contact avec le secteur des

de personen met een handicap. Dit voorstel is in overweging genomen in oktober en het zijn de imponderabilia van de parlementaire procedure die geleid hebben tot deze late bespreking vandaag. Indien deze resolutie een zwakgebod is, waarom zou de FDF-fractie ze dan willen ondertekenen?

De heer Serge de Patoul vindt dat mevrouw Braeckman politieke spelletjes speelt. Er is toch wel een verschil tussen een ordonnantie en een resolutie en het stemt de spreker droef dat zijn voorstel van ordonnantie betreffende de inschakeling van de personen met een handicap op de arbeidsmarkt verworpen is.

### III. Bespreking van de consideransen en de streepjes van het verzoekend gedeelte en stemmingen

#### *Consideransen*

De consideransen lokken geen commentaar uit.

#### **Stemming**

De consideransen worden in hun geheel aangenomen bij eenparigheid van de 12 aanwezige leden.

#### *Verzoekend gedeelte*

Het verzoekend gedeelte lukt geen commentaar uit.

#### **Stemming**

De streepjes van het verzoekend gedeelte worden aangenomen bij eenparigheid van de 12 aanwezige leden.

### IV. Stemming over het geheel

Het voorstel van resolutie wordt in zijn geheel aangenomen bij eenparigheid van de 12 aanwezige leden.

– *Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.*

*De Rapporteur,*

Hervé DOYEN

*De Voorzitter,*

Jamal IKAZBAN

personnes handicapées. Cette proposition n'a été prise en considération qu'en octobre, et ce sont les aléas de la procédure parlementaire si elle n'arrive qu'aujourd'hui en discussion. Si cette résolution est une « politique du pauvre », pourquoi les FDF voudraient-ils la signer ?

M. Serge de Patoul juge l'attitude de Mme Braeckman très politicienne. Il y a tout de même une différence entre une ordonnance et une résolution, et l'orateur se dit peiné qu'on ait rejeté la proposition d'ordonnance concernant l'inclusion des personnes handicapées dans le secteur du travail.

### III. Discussion des considérants et des tirets du dispositif et votes

#### *Considérants*

Les considérants n'appellent aucun commentaire.

#### **Vote**

L'ensemble des considérants est adopté à l'unanimité des 12 membres présents.

#### *Dispositif*

Le dispositif n'appelle aucun commentaire.

#### **Vote**

Les tirets du dispositif sont adoptés à l'unanimité des 12 membres présents.

### IV. Vote sur l'ensemble

L'ensemble de la proposition de résolution est adoptée à l'unanimité des 12 membres présents.

– *Confiance est faite au rapporteur pour la rédaction du rapport.*

*Le Rapporteur,*

Hervé DOYEN

*Le Président,*

Jamal IKAZBAN